

יעקב שרת / איש מאדים כל אנשי המולך

(המשך מעמוד 14)

הקשורים בכספים ורכוש, בנקאים ואנשי הבורסה, כל אלה מיקצועות סרטניים.

בן סרטן הוא בעל אינטואיציה מפור תחת ושומר-סוד מאין כמוהו, אנשים רבים באים להתוודות לפניו. יש לו כישרון לחזור לעומקם של האחרים, אולם הוא עצמו אינו ניתן לחשיפה. הוא מופנם מכדי להתגלות בפני אנשים. סרטן הוא מזל מים, וכמו כל מזלות-המים הנשלטים בצורה חזקה על-ידי הרגש, הם עלולים לפתח תכונות של קינאה ורכושנות-יתר. כאשר הם מתי-אבהים הם שומרים על אהוביהם בשבע עיניים, כעל רכושם הפרטי, לפעמים הם מוציאים את צעדיהם של בן זוגם. חסרי הביטחון שביניהם מסוגלים אפילו לר-דוף אחריו לכל מקום, על מנת להיות בטוחים שהוא נאמן להם בלבד. הם נחשבים למהאבים טובים, הם רכים, נאמנים, חמימים ורומנטיים, אהבים את האהבה לשמה, וללא חשבונות.

הופעתם: פניהם עגולות (פני תינוק), עיניהם מעוגלות, פה מחייך, פרצוף נקסים ופתוח. הלסת התחתונה בולטת

אידי גורדיצקי
מקרין שימחה

מעט, והשיניים מושכות תשומת-לב בהיותן בולטות או עקומות. לנשים החזה גדול מהגורל, או כמעט שטוח. מרביתם אינם גבוהים ונוטים להשמנה.

בריאות: הירח השולט במזל מתקשר עם החזה, הקיבה והרחם, ולכן אזורים אלה רגישים במיוחד אצל בני המזל. האולקוס היא מחלה סרטנית טיפוסית.

כשרע להם הם, "אוכלים" את עצמם מבפנים. הדאגנות שאצל חלק מהם הן פכת למצב קבוע, יכולה להביא עליהם מחלות כרוניות על בסיס נפשי. הם רגישים גם לרומטיזם, בעיות בשיניים ובעצמות. הקרבה למים מרגיעה אותם, ולרבים תחביבים הקשורים במים. סקי מים, שיט או שחייה. יש ביניהם רבי-זוללים או בעלי אכסות. אחוז גדול מעשירי העולם שייכים למזל זה. ג'ון ד. רוקפלר, ולסון רוקפלר.

אשה במזל סרטן, אימהית וטבחיית מצויינת, סבלנית וחסקנית, דואגת לבעלה ולילדיה בכל ליבה ונפש. היא לא שייכת לסוג המחפש הרפתקות אהבה לאחר הנישואין, לפעמים היא הנפכת תלויה מדי בבעל ובמשפחה, ועלולה לפתח הגנתיות מופרזת כלפי הילדים (אידישע מאמע) היא אינה ששה להיפרד מהילדים כשהם גדלים ומעמידה לחתנים ולכלות מבינהים קשים ביותר. היא מידת נכונה לבכות, וזקוקה להמון אהדה ו-עידוד. ביתה נראה נקי ונעים ומלא ב-זרונות, וכל מיני "פיצ'יקס" שהיא לא מוכנה להיפרד מהם.

רבות מבנות מזל סרטן, המושפעות מהמזל הנגדי - גדי - נהפכות להיות קשוחות יותר, ולפעמים אפילו מפתחות דחיה מן העית. הן לובשות מעטה קשה ומתמודדות עם עולם הגברים ועולם ה-בורסה ביד קשה. גוה רג'ואן, המוכרת לרבים כבעלת משרד-נסיעות וכמכונה להגיש עזרה לכל נצרך, מסמלת את ה-תכונות האופייניות כל כך לבני מזל סרטן. אך בדרך-כלל הנשים במזל זה שלחניות וסתגלניות וחייחן מתרכזים בעיקר בביב הגבר שאתו הן אהבות.

ענישה קולקטיבית ונקמה לאומית (שלא לדבר על התנהגות ציבורית ספונטנית יותר וספונטנית פחות)? אחרי החינוך שקיבלנו בפרשת הרצח בחרון ובפרשות קדמות, יקשה לענות על שאלה זאת באורח חד-משמעי. למרבה הצער, אין לסמוך על השיקול התבוני של כוחות-הביטחון שלנו וקרבינטיהם. אבל השכל הישר אומר, שאם טירור הוא שיטת המילחמה של החלש, ענישה קולקטיבית ונקמות לאומית רק מחזקים אותו. אם יש מכשיר יעיל נגד טירור - לבד ממניעת היווצרות המניעים המחוללים אותו - הריהו מודיעין.

אבל אם המשאבים מוגבלים, והמודיעין טרוד בפרשות בחרון וקיסוע הגללים, מי יחקור את הפרשה בירושלים, ומי ישכל את הפיגוע הבא, הבלתי-ימנע, שהרי המניעים המחוללים את הטירור נשארו בעינם? זו שאלה בעלת חשיבות עליונה, מפני שאם הפיגוע הבא לא יסוכל, וישפך דם, ואולי משהו, חס וחלילה, ייהרג, שוב נחזור לשיטת הענישה הקולקטיבית והנקמות הלאומית. וחזור חלילה.

אז מה המסקנה? המסקנה היא שענישה קולקטיבית ונקמות לאומית אינן פתרון, כפי שבוודאי יתבהר מתוך ההתנהגות הישראלית בפעם הבאה.

כי במחותרת

אני רוצה להגיד שני דברים על מחותרת: (א) מחותרת יהודית קנאית במדינת ישראל של עשור ה-80, חוץ מכל יתר הדברים שמונים בה לשבח ולגנאי, משקפת תחושה של הליכה במבוי סתום, של ביטחון מוחלט שהכל אבוד - אלא אם כן אנחנו, אנשי המחותרת, העומדים אחר-יכם על חומת ישראל, ניקח את העניינים בידיים ונעשה את שכלנו צריך לעשות. במלים אחרות - הופעת מחותרת במדינת ישראל של עשור ה-80 היא היאוש בהתגלמותו. ורק לתחושה כזאת מתפללים כל הזרים.

(ב) פעם, בימי המנדט הבריטי, בימי אצ"ל ולח"י שפעלו כמחתרות לכל דבר, יכלו ראשי היישוב המאורגן, האנטי-מחותרת, להצביע על אירוגני המחותרת ולומר שני דברים: מה לעשות, אין בידינו כלים ריבוניים למנוע קיום מחותרת, וחוף מזה, קיומה של מחותרת מעיד על הלחץ הנורא המופעל על יהודי ארץ-ישראל - סוף סוף, ההידרשות לטירור היא גם פונקציה של דרגת תיסכול מסוימת נון המצב. אבל בגין, שכידוע גירש את שילטון המנדט, הוא עכשיו ראש-משלה, כלומר בידו צריך להיות המנופולין על השי-מוש בכוח במדינה, ואם הוא נזקק, כבימי המנדט לטיעון הישרי או המרומז כי "קצת מחותרת" זה בעצם דבר טוב, מפני שאפני לנפץ בה כבשות כלפי פנים וכלפי חוץ (נוסח "היהרהר, אנחנו עוד מסוגלים להשתגע"), אז מהי ההתקדמות שהתקדמנו מאז ימי המנדט?

ירמיהו, ברי-כוכבא.

יהושפט

"ירמיהו, ברי-כוכבא ולקחים אקטואליים" - זה שם מאמר מאת יהושפט הרבני שהובא ב"מעריב" בגיליון ערב הג השבועות. מי שקרא בא על שכו, ומי שלא קרא - חיב לקרוא, ולא חשוב אם יסכים או לא. מאז מאמרו של הפרופסור יעקב טלמון, "מכתב גלוי אל ההיסטוריון מנחם בגין מאת ההיסטוריון יעקב טלמון" ("הארץ" 31.3.80) לא ראתה העיתונות העברית דברי הגות חשובים מאלה. יהושפט הרבני מבחין בין שתי מדיניות קוטביות, שתיהן שליליות ופסולות, והן "מדיניות המורד" ו"מדיניות הרחב", וכנגדן הוא מעמיד את "מדיניות החזון המעשי", הדוגשת אי-הינתקות מן המציאות. בלי מורד, ובלי רחב, ורחף ההתעיה, גם בלי הינתקות מן המציאות (ובלשוננו "המציאותיות") מנתח יהושפט הרבני את שלוש התבוסות הכבדות שנחל העם היהודי בימים משכבר, שהסתמלו בחורבן בית-ראשון, חורבן בית-שני וחורבן ביתר, טוען כי כולן היו פרי הליכה אחרי מדוחי דמיון ותעתועי רחב ומנותקות מן המציאות, ואחר-כך עובר בהינף אחד אל ימינו אלה ומזהיר - בשם שלושה חורבנים שכבר ידענו - לבל נאבד את ה"מציאותיות", מן נאבד.

עד כאן טוב, אם לא כל כך יפה. אך לעניות דעתי, בכואנו לדבר במציאותיות, לא די בהסתיעות בנבכי עבר, לא די באזהרה מפני העלול להתחולל מחר. צריך גם להצביע איך, במה ובמוח מי נולדה במדינת ישראל מדיניות הרחב, שכל עוד לא תבוא הסתייגות ממנה - וממחוללה - לא נהיה מסוגלים לעמוד בשתי רגלינו על קרקע המציאות. מדיניות הרחב הישראלית התחילה בפעולות-התגמול, והגיעה למיצויה המושלם והמובהק במילחמת 1956 ("מיבצע קדש"). מחוללה היה דויד בן-גוריון, הוא דויד מלך מלכות ישראל השלישית בת היממה או היממותיים, אשר היתה, בשעתה, שא הרחב, שיא האי-מציאותיות. כדי לא להכיר בכך, ללא מורד, ללא רחב, צריך סתם אומץ-לב.

"לא טעמת מה זה גיהינום", קראה חברת-הכנסת בעלת השם המתנגן ביותר, שושנה ארבל-אלמוזלנו, לעבר איש ר"ח, תופיק זיאר, אחיו שלהה קרא לעבר שרי-המישפטים שמואל תמיר: "אתם עושים גיהינום של כיבוש!" והמלה גיהינום, מלה ירושלמית עתירת מיטען ריגשי, שבסך הכל היא צירוף של התבובת גיא הינום - אבל אילו משמעויות היסטוריות, מוסריות, דתיות ופולחניות יש לה (ולא רק בעברית!) - שבה וניסרה מעל העיר שחברה לה יחדיו לפני שלוש-עשרה שנה, חברה אך טרם נתאחטה.

תופיק זיאר ואני יונקים, כמובן, ממקורות רוחניים שונים למדי, אבל אודה ואתודה, השימוש שהוא עשה במלה "גיהינום" הזכיר לי מייד דברים שאמר משה דיין בראיון עיתונאי בדבר ה"גיהינום" שצריך לעשות לתושבי השטחים למען ילמדו בינה ולא יתפרעו יתר על המידה. ה"גיהינום" של דיין התנוסס לעין כל ב"ידיעות אחרונות" (20.5.80), ואני הקטן עשתי עליו באחת מרשימותי האחרונות במדור זה כמוצא שלל רב. גישתו של משה דיין החרידה אותי, וככל יכולתי עשיתי להוכיח, כי לא יתכן ש"אנו" נעשה "גיהינום" "להם" ונישאר ב"גן עדן", אלא שהדבר יוליך ללא מנוס ל"גיהינום" הדדי - ואז, אנה אנו באים? לא נדרשתי באותה רשימת פולמוס לנזק הדימוי העצום שדברי ה"גיהינום" של דיין יגרמו בעליל, אך לא אתפלא, אם ה"גיהינום" של תופיק זיאר אינו אלא ממזר של אותו "גיהינום" קודם.

אני מניח כי גם שושנה ארבל-אלמוזלנו, בת-ינץ שמבעד לצלילי שמה המסכרים בוקעות זעקות גיא-הינומיות קמאיות, לא פסחה בהכנת שיעוריה-הבית שלה על תוכנית ה"גיהינום" של דיין כפי שהובאה - ויפה שהובאה - בעיתון שיש להניח כי בשל ההסתה המשתמעת ממנה כלפי עם אחר לא איים איש בעברית על פיצוץ בוגדים. אבל מקוצר המשיג לא מחוויר לי למה התכוונה היא ב"לא טעמת מה זה גיהינום" שהשמיעה בכנסת - ההיתה זו אזהרה לערביי השטחים? לערביי ישראל? או שמא רק הערה חינוכית, כי יש לטעום טעם "גיהינום" תחילה ורק אחר כך מותר לדבר עליו.

אך נניח לבעלת השם המצטלצל, שצירפה את התימהת אל עצומת המתנבאים בשם המולך. חשוב הרבה יותר להצביע על העובדה, שבדומה למעשים המולידים מעשים, גם מלים מולידות מלים. ה"גיהינום" של דיין הוליד את ה"גיהינום" של זיאר, שהוליד את ה"גיהינום" של ארבל-אלמוזלנו, ובתוך כך אתה כבר שומע את ההד הגובר והולך של תופי הסוגדים למולך, שמשבט בריתו תובע אך ורק קורבנות אדם; תופים, שנועדו להבלע את זעקתם של הקורבנות.

היותרו מן התופים האלה כל עוד לא נחרשתם, מפני שאחר כך הם יהדהדו באוזניים כללילים משכרים.

מה עוד תבקשי?

מה עוד תבקשי מאתנו, מכורה? הנה, מחטף ילד בן שמונה נתנו לך, ועוד הוספנו, בהזדמנות זאת, 27 שני זהב ישר מן הפה - ומה העצה היעוצה? לא לגדל ילדים? לא להניח להם לצאת את פתח הבית? לא לתקן שיניים? לא לפתוח את הפה?

לא ולא. הגוף המסורתי הזה ששמו עם ישראל - כך אני מאמין, טוב, אני רוצה מאוד להאמין, שכוח החיות ישראל - עדיין לא איבד את כושר ייצור הנוגדנים שלו. אני מאמין, טוב, אני רוצה מאוד להאמין, שכוח החיות של העם הזה מאפשר לו להיפגע ולהינזק מידי זרים, ולא פחות מזה מידי עצמו, ולהחלים.

אין צורך לצייר סרטני-שואה למקרה שאין מאחרי האמו-נה התמה הזאת שום ממשות. אבל חשוב להכיר, שגם אמונה תמימה טעונה טיפות ויציקה בדפוסים של עשייה. אמונה תמימה יכולה לעלות באש כבשן, אבל היא גם יכולה להדליק ציבור שלם ולגרום לו להתעלות.

אם יש מה שמטיד אופטימיסט מושבע שכמוני הרי זו השאלה, אם מרוב אמונות תמימות, אבל מנוגדות, הנוגדנים הגואלים ידעו באיזה אבר בנוף החולה עליהם להתרכז - ומי לא יסכים, שריכוז כזה חיוני שבחיוני? לפי עניות דעתי כדאי להתחיל בראש.

חריג בירושלים

חייל נורה ונפצע בירושלים. והפעם יש רושם שמוסכם על הכל, שהמתנקשים לא היו יהודים. כמובן, עד שהמבצעים יילכדו, אין להוציא משפט סופי ולפעמים, כמו באירלנד, נדרש לדבר זמן. עלינו גם לזכור, כי בשטח פועלים גם גורמים זרים, שכל שאיפתם לסבן ולסכסך. בפרשת מיבצע קיסוע הרגלים חושמעה סברה, שהשיאי-איי - לא פחות ולא יותר - הוא המושע (באותה מידה אפשר להצביע על הקי-גב). יש לחקור איפוא בשום שכל, ללא התרגשות, ללא קפיצה למס-קנות חפזות. לעשות את העבודה בשטח כמו שצריך - וסוף גנב תלתיח.

אבל מה היה קורה, אילו חס וחלילה המתנקשים האל-מונים היו מצליחים להרוג, ולהרוג יותר מחייל אחד (נורו 8-יירות)? האם כוחות הביטחון היו מסתפקים בפעולה עניינית בתחום המקצועי, או שמא היו נוקטים גם פעולות